

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.326/2016/6.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke
. Tóth Györgyi előadó bíró
. Krecsik Eldoróda bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2016. október 13.

Az ügy tárgya: csalás büntette és más
bűncselekmények

Terhelt(ek): vádlott neve

Elsőfok: övárosi Törvényszék 25.B.548/2013/59. számú ítélet, 2014.
november 26. napján tárgyalás

Másodfok: övárosi Ítéltábla 2.Bf.12/2015/12. számú ítélet, 2015.
december 1. napján nyilvános ülés

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: terhelt meghatalmazott védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a csalás büntette és más bűncselekmények miatt vádlott neveellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Törvényszék 25.B.548/2013/59. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.12/2015/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Fővárosi Törvényszék a 2014. november 26. napján meghozott és kihirdetett 25.B.548/2013/59. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett csalás büntettének kísérletében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (6) bekezdés b) pont], folytatólagosan elkövetett csalás büntettében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (5) bekezdés b) pont], valamint folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §]. Ezért őt halmazati büntetésül 5 év - börtön fokozatban végrehajtandó - szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra, valamint 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett arról, hogy a terhelt a szabadságvesztés kétharmadának kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 30.000 forintban határozta meg. Rendelkezett arról, hogy a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni, egy napi tétel összege helyébe egy napi szabadságvesztés lép, amelyre a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozata irányadó. A magánfelek által előterjesztett polgári jogi igényeket elbírált, 609.603 forint erejéig vagyonekhozást rendelt el. A terhelttől lefoglalt pénzüsszegeket a magánfelek javára megítélt polgári jogi igény biztosítására visszatartotta és rendelkezett a kártérítési igényhez kapcsolódó ügyekről és a bünygyi költségről.
- [2] A kétoldalú fellebbezések alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2015. december 1. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 2.Bf.12/2015/12. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta: a terhelt terhére rótt folytatólagosan elkövetett csalás büntette [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (6) bekezdés b) pont] tekintetében a kísérletre utalást mellőzte; a szabadságvesztés tartamát 4 évre enyhítette; pontosította a lefoglalt bűnyjelekre vonatkozó rendelkezéseket és a kártérítési igényhez kapcsolódó eljárású illeték összegét.

II.

- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján.
- [4] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok tévesen minősítették a terhelt cselekményét üzletszerűen elkövetettként és emiatt törvénysértően súlyos büntetést szabtak ki.
- [5] Az üzletszerű elkövetés, mint minősítő körülmény megállapításának feltétele a saját vagyoni haszon érdekében cselekvés, amely jelen ügyben nem állapítható meg. A másodfokú bíróság által hivatkozott eseti döntés (BH 2008.174.) - amely szerint az üzletszerűség feltételeként megkívánt rendszeres haszonszerzésre törekvés más személy vagyoni érdekében elkövetett cselekmények esetében is megállapítható - téves és ellentétben áll más, az indítványban

megjelölt döntésekkel. A jogalkalmazói gyakorlat ebben a körben nem egységes, ezért álláspontja szerint jogegységi eljárás lefolytatása indokolt.

- [6] A Legfőbb Ügyészség a BF.336/2016/1. számú átiratában azt indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt és a Fővárosi Törvényszék 25.B.548/2013/59. számú, valamint a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.12/2015/12. számú ítéletét hatályában tartsa fenn. Részletesen kifejtette, hogy az alapügyben eljáró bíróságok szerint az I. tényállási pontban rögzített bűncselekményt a terhelt a saját vagyoni haszna érdekében követte el, míg a tényállás II. pontjában írt cselekményben a munkáltatója részére törekedett jogtalan haszon szerzésére, ezzel áttételesen a saját hasznát is szolgálta. Ezen tények alapján helytállóan minősítették az eljáró bíróságok a terhelt mindkét tényállásbeli cselekményét üzletszerűen elkövetettnek, ugyanis a terhelt a csalások elkövetése révén közvetlenül és közvetve is rendszeres saját célú haszonszerzésre törekedett, valamint helytállóan érveltek az eljáró bíróságok amellett is, hogy a más vagyoni hasznára törekvés is megalapozta az üzletszerű elkövetés megállapítását.

III.

- [7] A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot - a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen, a Be. 420. § (1) bekezdés 1. mondat 1. fordulata szerinti összetételben eljárva - az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítvány tartalma szerinti - a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott - okból, valamint - a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bekezdés] bírálta felül.
- [8] Ennek eredményeként a védő felülvizsgálati indítványát alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.
- [9] A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján a jogerős ügydöntő határozat felülvizsgálatának akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetve a büntetés végrehajtását a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel.
- [10] A jogerős ítéletben megállapított tényállás I. pontja nem vitatott, az ebbéli bűncselekményt a terhelt a saját vagyoni haszna érdekében követte el.
- [11] A jogerős ítéletben megállapított tényállás II. pontja szerint a terhelt a munkáltatója részére törekedett jogtalan haszon szerzésére, ami áttételesen a terhelt, mint munkavállaló hasznát is szolgálta. A másodfokú bíróság által meghivatkozott jogeseten (BH 2008.174.), valamint legfelsőbb bírósági határozaton (Bfv.II.408/2007.) túl a bíróságokra kötelező elvi bírósági határozat (EBH 2007.1678.) is részletesen kifejtette, hogy az üzletszerűség feltételeként megkívánt rendszeres haszonszerzésre törekvés más személy vagyoni gyarapodása érdekében elkövetett cselekmények esetében is megállapítható. Üzletszerűen elkövetettnek minősül ezért annak a cselekménye, aki a munkakörét felhasználva csalás elkövetése révén a maga vagy más részére törekszik rendszeres anyagi hasznot biztosítani.

- [12] A terheltnek felrótt vagyon elleni cselekmények jellegét tekintve nem kétséges, hogy azok az elkövető rendszeres haszonszerzési célzatát tükrözik, miután csalás elkövetése révén törekedett a munkáltatója javára jogellenesen és rendszeresen anyagi hasznot biztosítani.
- [13] A felülvizsgálati indítványban hivatkozott eseti döntések (BH 1993.212., BH 2005.165.) a fenti elvi bírósági határozat közzétételét megelőzően születtek, míg a 3/2011. számú Büntető Jogegységi Határozat tárgya nem az üzletszerűség tartalmának értelmezése volt.
- [14] A kifejtettek szerint a terhelt cselekményének minősítése nem törvénysértő és a büntetés is megfelel a büntető anyagi jog szabályainak.
- [15] A kifejtettek értelmében a Kúria - miután a hivatalból lefolytatott vizsgálata eredményeként a felülvizsgálatot megalapozó eljárási szabálysértést sem észlelt - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt és a támadott határozatot - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.
- [16] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2016. október 13.

. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Tóth Györgyi s.k.
előadó bíró, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
Lévai Viktória
tisztviselő